

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Főszerkesztő:
Dr. Kossuth János.

Felolvasó szerkesztő:
Biró Pál.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legutányabb árban közölünk.

Az érdem jutalma.

Sátoralja-Ujhely, nov. 23.

(b. h.) Sátoralja-Ujhely város előjárósága jónak látta sötét színű plakátokon közhírré tenni, hogy mindazon állami polgári tisztviselők, akik 1848. dec. 2.ától 1898. dec. 2.-áig tényleg szolgáltak vagy szolgálnak, Ő császári és apostoli királyi felsége 50 éves uralkodói jubileuma örömeire kapnak egy réz-medáliát, — hát aki számot tart rá, az jelentse magát a főszolgabíróknál.

Ime, milyen lélekemelően jutalmazták mégis nálunk a becsületet, hű szolgálatot, — ha azt a jutalmazást a nemzeti becsületnek adott pof alakjába öltöztethetik!

Mindazonáltal szeretném, ha egy-egy másrúl felvilágosítana bennünket a felhívó t. előjáróság.

Szeretnék tudni nevezetesen, hogy mi az ördög az az állami polgári tisztviselő? mert magyar jogunkban, magyar törvényeinkben ezt a distinkciót: polgári és nem polgári tisztviselő, — nem ösmerjük. Ellenben hallottuk ezt a megkülönböztetést Ausztriában. Ugyebár kérem, onnan került ez a rendelkezés is?

De még ezen könnyű megnyugodni. Hanem azon már hiába töröm a fejem, hogy mitéle állam szolgálatában kellett és kell állni azoknak a boidogoknak, akik erre a kitüntetésre számíthatnak?

A válasz könnyűnek látszik:

— Természetesen a magyar állam szolgálatában.

Hanem van egy kis bökkenő. Voltak ugyanis éppen most 50 esztendeje szomorú idők, bolond idők, amikor olyan balgák voltak ezen a földön az emberek, hogy hozzákötötték az életüket egy ezer felől megtámadott, ezer sebből vérző, ezer vihartól tépett szegény, elárult nemzet bizonytalan, kétes jövőjéhez.

Itt maradtak, a vérbeborult nemzet sülyedő hajóján, szolgálatába álltak az életéért küzdő magyar államnak.

Méltóztatik tán emlékezni rá, Ujfalussy Endre főbíró úr?

Hát azt szeretnők mi tudni, hogy azok a tisztviselők, akik 1848. december 2.-án a magyar állam és nem ő felsége szolgálatában állottak, — hogy ezek az állami tisztviselők is számíthatnak-e arra a medáliára?

És később, mikor a magyar állam törvényes feje, Kossuth Lajos, az erőszak által kiűzve külföldön élt s ott magyar nemzeti igazságosságot szervezett s ehhez tisztviselőket alkalmazott, — akkor ezek a tisztviselők voltak a jogszerinti magyar állam tisztviselői s nem azok, akik Csaszlau virányairól paraplóban és kalucsniban szállították hozzánk a germán kultúrát, mert azok csak az erőszak tisztviselői voltak. Hát a magyar államnak ezek az állami tisztviselői kapnak-e abból a medáliából?

Mindezeket érdemes a fejétőri

a magyar embernek, mert sok mindenre rájön belőlük.

Különös és meglepő ujdonság az is, hogy ő császári és apostoli királyi felsége már ötven éve uralkodik. Bizonyára kíváncsok, hogy az Egék ura ilyen hosszúra, sőt még hosszabbra nyujtsa az ő uralkodásának idejét, — de ami tudomásunk szerint ő császári és apostoli királyi felsége még csak 31 esztendeje uralkodik, mert 1867-ben koronázták apostoli királyi felséggé. Az tehát, hogy ő apostoli királyi felsége 50 éve uralkodik, vagy tévedés, vagy megtévesztés.

Ez a dolog történeti része. Ezek benne az értelmetlenségek és valótlanságok. A társadalmi oldala pedig szintén méltó arra, hogy valaha, mint történeti adat szerepeljen a mai kor erkölcsi jellemzéséhez.

Szégyen és gyalázat a magyar társadalomra, hogy ilyen felhívás nyilvánosan közzétett! Szégyen és gyalázat, hogy százan, meg százan olvassák azt minden pirulás és felháborodás nélkül! Szégyen és gyalázat, hogy tömegesen jelentkeznek, akik igényt tartanak a medáliákra!

Mikor az első hire megjelent ennek a nemzeti megaláztatásnak, avval vigasztaltuk elkeseredésünket, hogy úgy se lesz magyar tisztviselő, aki azokért a jogtalan érmeért kinyujtsa a kezét.

Most halljuk, hogy már csaknem az összes megyei tisztviselők — tisztelet a kivételnek — jelentkeztek a császármedáliáért.

Istenem, hát nem tudják ezek az urak, hogy mit jelent az a medália? Hát nem ismerik hazájuk történetét? Nem érzik a megaláztatást, amit ezek a rézdarabok szerzését az országra magukkal fognak vinni?

Nem olvasták a történelemből annak az időnek az históriáját, mikor élethalálharcát vívta a magyar osztrákkal, mikor trónra léptették a fiatal, 18 éves gyerek-császárt, akinek nevében, első ténye gyanánt, kimondották, hogy Magyarország önállóságát megszüntetik. És következett az eltiportatás szomorú korszaka.

Ezt jubilálják azok a medáliák, úrain! Ezt az időt fogják ünnepegni, ennek az időnek a dicsőségét fogják hirdetni azok az önkéblél!

Ismerik a verset Kosciuskóról, akivel, mint börtönből felhozott fogolylyal, felakarta magát köszöntetni a cár a macieovici csata évforduló jubileumán? Ismerik azt a felköszöntőt, amit a cár akkor kapott?

Hát csak a magyar nép sülyedt annyira, hogy önként, szabad akaratból jubilálja meg eltiportatásának kezdetét?

Semmi közünk nekünk — az osztrák császár jubileumához, semmi közünk az ő medáliájához. Majd ha a magyar király fog adni önkönnel az ő uralkodói jubileumán érdemrendet, azt viseljük urak!

De még a férfi önértet is tiltja ennek az éremnek a viselését.

Mert miért adják az érmeket?

TÁRCA.

Az apa.

Irtja: Björnsterne Björnson.

Thord Oeverraas a faluban a legszebb és legerősebb ember volt. Éppen most lép a tiszteletes szobájába s büszkén fölélt fölélt ünnepélyes komolysággal így kezdi:

— Tiszteletes uram, fiam született, szeretném, ha megkereselné.
— Mi legyen a neve?
— Finn, istenben boldogult apámat is így hívták.
— Kik legyenek a komái?

Oeverraas megnevezett néhány férfit és asszonyt, kik mind apja családijához tartoztak.

— Van-e még valami mondani való? kérdezte a lelkész.

A paraszt egy pillanattal hallgatagon állt ott.

— Van, — mondá — szeretném, ha tiszteletű úr fiamat külön egymagában kereselné meg.

— Tchéh hétköznapon?

— Igen, szombaton délben tizenkét órakor.

— Meglesz. Van-e még más mondani való?
— Semmi sincsen.

A paraszt zavartan forgatta kalapját kezében; memi készült. A lelkész felállt és feléje ment.

— Hadd kívánjak neked még valamit, Thord, — mondá és jószágosan a paraszt szemébe nézett, — adja Isten, hogy e gyermek áldást hozzon házádba.

Tizenhat év múlva az esztendő ugyanazon napján Thord Oeverraast megint a lelkész szobájában találjuk.

— Az idő alig változtatott rajtad, — kezdte a lelkész.

— Hiszen nincs is gondom, tiszteletű úr.

— Hála istennek. Mi a kívánságod?

— Fiam tizenhat éves, szeretném holnap bérnáltatni.

— Ismerem, derék fiu.

— Mielőtt megadom tiszteletes urnak a díjat, szeretném tudni milyen helyre lesz fiának a templomban.

— Az első helyek egyike.

— Nagyon örülök rajta, itt van a tiz tallér.

— Kívánsz-e még valamit? — kérdezte a lelkész felpillantva.

— Nem én.

Thord elment.

Megint elmult nyolc év, amikor egy napon a lelkész dolgozószobája előtt

nagy zaj támadt. A pap kinézett. Férfiak jöttek és Thord vezette a csoportot. A lelkész raismert.

— Nagy kísérettel jössz ma, Thord.

— Szeretném, ha tiszteletes úr fiamat kihirdetné a templomban; Koren Storliden akarja nőül venni, Gudmund Storliden leányát.

— Hisz Koren a leggazdagabb leányok egyike.

— Úgy mondják, — felelt Thord és végigsimogatta haját.

A lelkész kis ideig ott állt, gondolatokban merülve; aztán anélkül, hogy valamit mondott volna, beírta a tanuk neveit a könyvébe és a férfiak aláírták.

Thord három tallért tett az asztalra.

— Csak egy tallér jár nekem, — mondá a lelkész.

— Tudom, de Finn egyetlen gyermekem, szeretném, ha a dolog jól sikerülne.

E nyilatkozat után a pap elfogadta az egész összeget.

— Most már harmadszor vagy itt fiam miatt, Thord.

— De most már végeztem is, — felelt Thord, szóbredugván pénzes zacskóját. Köszönt és ment, a többiek követék.

— Két héttel később atya és fiú szép, csendes időben a tengeren átevez-

tek, hogy Storlidenekkel megbeszéljék a menyegzót.

Az evezőpad nincsen jól odaszögezve, — mondja Finn és feláll, hogy megvizsgálja. E pillanatban kisiklik labai alól a deszka; karjaival igyekszik egyensúlyt tartani, ami nem sikerül neki és járkáltással a vízbe esik.

— Fogd meg az evezőt! — kiáltja neki az öreg és odatartja neki. Finn megakarja fogni, de kezei megvannak meredve.

— Várj, várj! — kiáltja Thord és feléje evez. Ekkor a fiú a vízben hanyatt bukik, hosszú, hosszú pillantást mereszt apjára és — elcsúlyed.

Thord nem akarta elhinni, nem mozdult, csak nézte, nézte azt a helyet, hol fia alámerült, mintha megint elő kellene bukkannia. Csak pár légbuborék száll fel azon a helyen, azután még pár, végre még egy nagy, ez is elpattan és — a tenger sima mint a tükör.

Három nappal és három éjjel látták még az atyát azon a helyen körülvezni, mialatt nem evett s nem ivott; fiát kereste. Csak a negyedik nap hajnalán találta meg és maga vitte a hegyeken át haza, tanyájába.

E nap óta vagy egy év mulhatott el. Ekkor a lelkész egy őszi este már későn hallotta, hogy valaki a pítvarjától előtt van és tapogatva keresi a kilin-

Kitüntetésül, érdeméért, hű szolgálatokért? Az ilyet viselni talán tisztesség.

Hanem ezt nem érdeméért adják. Hiszen mindenki kapja, hiszen aki tegnap lépett be hivatalba, az épp olyat kap, mint aki 30 éve szolgált. Hát ezt senki se azért kapja, mert megérdemli.

Büszke magyar tisztviselő, fogod-e viselni magadon ezt a lakájdíszítést?

Csak ami korunkban lehetséges az, hogy ilyen nemzet-megalázó, önéretsertő »kitüntetések« után ezren és ezren fussanak. Ebben a korban, amelynek szótárából kivesszünk a büszkeség és önéret fogalma s ott van helyette a felfelé való megalázkodás, a felfelé való hengegés.

Ez nem szeretet, nem tisztelet a király iránt. Mi szeretjük őt, akik megakarjuk akadályozni, hogy itt kísértessen folyton azok az érmek, felidézve bennünk napról napra a multak már-már elfeledett keserűségeit!

Valamikor, ha ilyen törvénytelen rendelet jött felülől, igen egyszerűen intézték azt el a törvényhatóságok és községek. Ráírták, hogy: irattárba teendő. S ott aztán várhatta szegény törvénytelen papiros az egereket, akik megszábadították őt a földi bajoktól s átsegítették a másvilágra.

Sátoralja-Ujhely város előjárósága azonban e helyett jönnek látta sötétszínű plakátokon figyelmeztetni az összes néhai és jelenlegi tisztviselőket, hogy a császár-jubileumi emlékért mellőzést terhe alatt jelentkezzenek a fősztalbíróknál.

Mi pedig figyelmeztetünk minden tisztességes magyar embert, hogy a hazaárulás gyalázatának terhe alatt ne merje a mellére tűzni azokat a lakájdíszítéket!

Uj APRÓ REGÉNY közlését kezdjük meg lapunk következő számában. Az új novella *Ládr* Béla fővárosi író tollából való. Címe: *A MAJORÉSKÓ*. Legközelebb *Thury Zoltán*nak hosszabb elbeszélését közöljük.

cset. A lelkész kinyitja az ajtót és magas termetű, görnyedt tartású férfi lép be. Sovány volt és haja teljesen megöszült. Sokáig nézte a lelkész, mielőtt ráismert. Thord volt.

— Ilyen későn jössz, Thord? — kérdezte a lelkész és megállt előtte.

— Fájdalom, későn jövök — felelt Thord helyet foglalván.

A lelkész is, mint aki valamire vár, leült; sokáig hallgattak.

Végre megszólalt Thord:

— Van valamim, amit a szegényeknek szeretnék adni; jótékony alapítványt szándékozom letenni, mely fiam nevét viseli.

Felállt, nagy összeg pénzt tett az asztalra és megint leült.

A lelkész összeszámlálta.

— Ez nagyon sok pénz, — mondta.

— Tanyám árának a fele; ma adtam el, — felelt Thord.

Sokáig ültek megint hallgatagon; végre kérdezte a pap megindultan:

— Mibe szándékozol mostan kezdeni?

— Jóba.

Ismét hallgattak. Thord földre irányította tekintetét, mialatt a pap kérdéssel tekintett rá. Ekkor egészen esendően mondá:

— Azt hiszem, hogy csak most lett fiad igazán áldásosra.

— Igen, most én is meggyőződtem arról, — felelt Thord és arcan két néhez könyvessepp pergett végig.

Fordította: *Gutenberg Pál*.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

A rendezett tanács és a megye.

II.)

Ismétlem: a rendezett tanács eszméje, keletkezésekor a főispán és a szeker-kar-*anal* ellenzére talált és pedig:

a) mert a megyei befolyást nem szükíteni, de tágítani szeretik és a »jó kortes« fősztalbíró koronájának gyöngyét a székvárost tapintatos keze alól kivonni nem akarták;

b) mert a politikai párt szempont és a partpolitikai mozgalmat lehetőleg kerülni kell, helye-ebb a »quieta non movere«;

c) mert az eszme nem éppen kelbeli emberektől indult ki s ezeknek nem szabad igazuknak lenni;

d) s mert éppen akkor vallott fiasok a főispán a Grünfeld-Kovalesikéféle tanácsosi választásnál, mely nemcsak polgárság mozgalmaitól való óvakodásra intett, hanem a városnál domináló és eladdig hűségeselem oszlopainak a hatalom előtt való diszkreditálásával járt.

Emlékeztet egy momentum ez az uralkodó rendszer helyi történetében.

A városnak tizenhét esztendőszolgájjal s emben a főispán új egy újdonsült jelöltet kívánt a városra erőszakolni a »sic volo sic jubeo« hangján azon politikai okadatulással, hogy a 90%-ben református eszmadiacéh újpártot ne alakítsanak.

Nem ez volt alapjában a beavatkozás oka, de nem is hallgatót rá a polgárság és nem engedelmességek a kápróbált oszlopok politikai kortekese sem (győzött náluk a lelkiismeret) és ezért kegyvesztettek lettek és megéreztek: a Jupiter tonans hatalmát — kóstolóba és elretentő példa gyanánt.

De a harag nem sokáig tartott. Közvetítő érdekek lassanként engedtek el és a barátságot mindinkább helyreállították míg végre napfénye újból kislépett.

Időközben azonban ezen elemnek a városnál is meggyengült a pozíciója, dolgai kezdtek nem oly simán menni, mert képviselőtestületi tagok és előjárósági tagok két tíz közé fogtak.

Ilyen incidensek érleltek meg a gondolatot, hogy a mostani előjárókat a tőlükől kitégyék és a városi kormányzatot teljesen magukhoz ragadják.

Nagyközség az ilyen uraknak kis Macedonia lévén, kapva-kaptak a rendezett tanács eszméjén, mely nekik dísz, hatalmát és előmenetelt hozhat kinek a maga sorsa szerint.

S kezdtek szép esendően kapacitálni a felsőbb ellenzékét és einleuchtend megmagyarázták, hogy nem kell félni a mumustól, mert ha ők lesznek és maradnak az urak, abból baj nem származhatik; — okosan kell eljárni és a fészkelődő elemet a saját feygyével fogják megverni, a mi előny pedig a hűségeselem haramjánál fog, arra bizony ők fényesen reagáltak.

S kezdtek lefelé is felkarolni az eszmét. A főbíró ilyen meg olyan hasznavehetetlen ember, nem tud szólni, minisztereket fogadni. Ember kell oda a ki reprezentál és inponál mindenféle. Ide polgármester kell és rendezett tanács! Igazatok van! Meg kell csinálni! Hiszen nem is kerül többé!

S a mi jobbainknál csak vágy, gondolat volt: az ő melengedésekre hirtelen mint határozott cél jelentkezett, melynek kivételét tervszerűen egyengették.

Miközben erre az eszme tulajdonképeni szülei a dolog melyébe néztek és azt komolyan mérlegelték, észrevették, hogy a rendezett tanács bizony nagy dolog és az előnyt nagyon is lenyomja a teher serpenyője — annak megvalósítását felette meggondolónak ismerék fel. De már hiába volt minden.

Saját feygyverőkkel verték meg őket. A millenáris közgyűlésen már a fősztalbíró ur maga hirdette, hogy

*) Folytatás III. alatt a következő számban.

Ujhely megérett a magasabb adminisztrációra és a »timeo Danaos« érzetével keletkezett a díszkönyvés elvi határozata az átalakulás iránt.

Erre aztán ütötték a vasat, míg meleg.

A kiküldött előkészítő bizottság a polgárság megtevésére roppant kecsesítő felhívást bocsátott ki, a várost valóságos »kincses Ujhely«-jé tették meg papirosan, a költségeket csekélyeknek és a várható jövedelmeket jelentékenynek tüntették fel, szóval egész jó üzletnek rajzolták ki az átalakulást.

S hozzáfogtak a polgárság körében aláírást gyűjteni. Talán Miklós István, id. Bajász József, Dr. Schön Vilmos, Szöllősy Arthur, Kincses Péter vagy elvtársaik járták be ezzel a várost? Hiszen ők elégedetlenkedtek a nagyközség adott helyzetével erede tileg. Dehogyan! Ők és elvtársaik már látták és érezték, hogy ez a megyei hatalmasságok »danaida ajándéka.« A kikkell szoros érdekek összekötésében álló úr és Hlavathy jegyző szaladgáltak be a várost, hogy a sok igaz adatot szóval is megerősítve a törvényben előírt aláírástok kellő mennyiségben beszeressék.

S az alváshoz szokott ujhelyi polgárság nagyobb meggondolás nélkül a sürgetés nyomása alatt nyakra-főre aláírogatta az íveket.

Az átalakulás a vármegyén gőzerővel keresztül ment, mely minden felebbezésen és ösztinte érvelésen átgázolt; és a főispán és hűségese táborának nagy örömeire megkaptuk a mult évben a millenáris ajándékot: a helygimnázium engedélyét a rendezett tanácses való átalakuláshoz. Egyrésztől a megbánás keserű öröme és másrésztől a győzelem reményének kaján mosolya látszott már ekkor az arcon.

Ezen engedély leérkeztek a város színe-jára, őr és polgár, politikai elv és vallás külömbéges nélkül mozgalmat indított, hogy ha már ezt a felesleges luxust reánk kényszerítették, a város jövőjét egy minden magán és osztály-érdektől ment kormányzatra bizzuk.

A felhívás, melylyel e mozgalom megindult, az uralmi párt helyi kapacitásai és számos követők együtt szerepeltek a más politikai nézetűekkel és ami fő: a főispán hívei is köztük voltak.

Ennek a mozgalomnak célja volt megakadályozni azt, hogy a rendezett tanács kormányát azon elemek ragadják magukhoz, kiknek a városnál való közvetkezősége eddig is bizalmatlanságra adott okot, hogy ezenkívül más politikai háttérrel egyáltalán nem lehetett, városi ellenzék létesítéséről szó sem lehetett elegendően igazolja a mozgalom megindítóinak névsora.

Sőt éppen mivel Miklós István, Meczer Gyula, Kün Frigyes s még számosan olyanok, kiknek szava a főispánnal latba esni szokott, állottak az ügy élén, biztosra vette a polgárság jelentékeny része, hogy ily minden politikai szinezetet nélkülöző, kizárólag a tiszta és önzetlen közvetkezőségért és helyi kormányzatért sikra szálló mozgalom a főispán ösztinte és erőlyes támogatását fogja elnyerni, annál is inkább, mivel ő maga is tudja és hirdette, hogy »Dániában rothad valami«. Teljesült-e ezen reménye? Nem! Sőt ellenkezőleg.

Mindaddig míg ezen mozgalom zászlaján a Meczer Gyula neve lebegett, mint polgármester jelölt: ő méltóságra hízett hamozott, adta a szentet, ki nagyon örülni fog, ha őt fogja a város élén üdvözölhetni, — de ugyanazt felelte azoknak, kik más jelölttel léptek a harcba.

Pedig itt nem nevekről, nem személyről volt szó, hanem lényegről. Itt a név programot jelentett és ha az egyik név rossz program volt (pedig az volt) bizony könnyen elhatározhatta volna ő maga, hogy nyíltan és egész tekintélyével a jobbik ügy mellett lépjen fel. Hiszen annyi sok keserű tapasztalat dacára félre téve minden érdekenyiséget és önértzetet az ellenzék férfiak készségesen és bizalommal kísérték a főispánhoz az intimusai által

vezetett küldöttséget, mely megadta neki azt az elégtételt, hogy mintegy feljogosította őt a város belügyeibe való avatkozásra a polgári szabad akarat befolyásolásására. Mi tartotta hát őt vissza ettől a lépéstől?

A másik polgár.

Ime a tanulság!

A lázadó új kivetéséhez szükséges összeírás folyamatosan van — és mint az eddigi tapasztalatok igazolják, az összeíró közegek a már különben is feleslegzett házadónak újabb emelést firszirozzák. Szoros összefüggésben van e tendencia a rendezett tanácses való átalakulással, mert a polgárság jogosan fél a községi pótdadó óriási emelkedésétől, ami az állami adó utáni %-ban jelentkezik számszerűleg, ellenben a rendezett tanács érdekeit híveinek a célja, a polgárságot amennyire lehet ámitani. Minél nagyobb az állami adó-annál kisebb százalékszámban jelentkezik a községi pótdadó, (pl. ha az állami adó 80000 és kell 20000 fit községi pótdadó, akkor a százalék 25, de ha az állami adó 100000 fit, akkor a községi adó százaléka csekélyebb 20 %-kal, de a község mit sem nyert). Már most a rendezett tanács folytan községi pótdadó emelése óriásinak ígér, kezik — de ezt eltitkolni kell. A cél tehát nagyobb állami adó alapot teremteni, hogy a községi pótdadó teher bár sokkal nagyobb lesz, az a %-ban mégis kisebb mértékben legyen kifejezve.

A polgárságot, ezt az általánosan szegényedő lakosságot, tehát nagy vesztély fenyegeti, melyre ezennel felhívjuk a figyelmét egy a községségnek, mint vármegyénk főispánjának, ki három évvel ezelőtt szintén okot látott a beavatkozásra, mert jól tudta, hogy már addig is elviselhetetlen adóteher állt nyögünk. Azóta lakosságunk csak szegényebb lett, a megélhetés nehezebb. Reméljük azért, hogy a főispán most sem fog késmi még idejelenkor közelelni és a lakosság vesztélyeztetett érdekét megmenteni. Hiszen nem az ál lamkincstár kára- vagy javáról, hanem csak egy merénylet, számba menő stikk- líról lehet itt szó.

A sárospataki képviselőtestület nov.

17-én tartott gyűléséről szóló tudósítás helyeigazításul a következők közöttételek kérték fel bennünket: A vármegye ugynvezett »okuzát« Ballagi Géza nemcsak hogy nem kifogásolja, sőt ellenkezőleg a községi pénztárnak abban jelzett szigorú ellenőrzését szintén szükségesnek tartván, éppen az ő indítványára bizta meg a közgyűlés a pénzügyi-bizottságot, hogy a vármegye kívánásának is eleget tendő, a pénztári ellenőrzés hatályosabbá tétele végett javaslatot terjesszen elő. A Sonnenfeld városi tanácsos ügyére néve pedig a dolog úgy áll, hogy nevezett tanácsos kérelmét a bíró is hajlandó volt teljesíteni, de csak 50 forint ajánlott a részére honoráriumképen megszavazni, mire Ballagi Géza, nehogy esetleges fellebbezés következtében az ügy halasztást szenvedjen — szintén hozzájárult az 50 ftros honoráriumhoz.

HIRESK.

— **V. H. O. Sz.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége f. é. november 20-án rendkívüli közgyűlést tartott Budapesten a Pannonia-szállóban, melynek igen fontos tárgya volt a nyugdíjintézet megalkotása.

— **Eljegyzés.** *Schönwiesner* János, a tokaji takarékpénztár s.-könyvelője, jegyet váltott *Mihely* Juliska kisasszony-nal.

* **Köznevelésváltás.** A földmívelésügyi m. kir. minis. ter báró *Waldthor* Frigyes es. és kir. kamarás tocsvai földbirtonosnak, azon hazafias áldozatkészségért, melylyel a szőlőfelújítás érdekében egy a tokaj-hegyaljai viszonyoknak megfelelő szőlőmívelési szakmunka

megírására kitűzendő pályadíj a Zemplén vármegyei gazdasági egyesületnek 500 koronát ajánlott fel, elismerő köszönetét nyújtotta.

* **A Bodrogközi Jótékony Nőegyletről.** Illetékes helyről vett értesülésünk szerint a földművelésügyi miniszter a Bodrogközi Jótékony Nőegylet-nek népközlönyintésként 500 ft segélyt helyezte kiállításra. Fel lettünk kérésre továbbá annak közlésére, hogy ugyanezen egyesület által legutóbb rendezett sorsjátékából kifolyólag a be nem váltott illetve visszaküldött sorsjegyre esett nyeregyen tárgyak a jótékony nőegylet tulajdonába mennek át. Felkérjük tehát mindazokat, kik a sorsjegyeket ki nem váltották, hogy vagy a pénzt, vagy a sorsjegyeket küldjék be.

* **Papválasztás.** Szatmár-Nemetszab. kir. város törvényhatóság bizottsága Melles Emil kis-dobrai gr. kuth. eszperes lelkész legközelebb tartott közgyűlésén pappá választotta. Mint Ungvárról írják lapunknak az új papot nagy ünneppélyességgel készülnek fogadni Szatmárt.

* **Uj ügyvéd.** Székely Albert dr. ügyvéd lapunk munkatársa, ügyvédi irodáját jövő 1899. év március hó 1-én Sümegről Sátoralja-Ujhelyre helyezte át.

* **Uj megyebizottsági tag.** Staadt József leköszönése folytán üresedésbe jött megyebizottsági tagságra f. é. november 21-én Sátoralja-Ujhelyben megüjtött választáson Felencz Alám választotta meg. A közönség a választás iránt a legesekélyebb érdeklődést mutatta.

* **A sátoraljujhelyi Városi Kaszinó f. évi november hó 27-én vasárnap d. u. 2 órakor, a Kaszinó helyiségében közgyűlést tart.** Megemlékeztünk már lapunkban, hogy az elnökség és a választmány leköszönése folytán, a tisztikar és a választmány megválasztása céljából közgyűlésre hívják egybe a Kaszinó tagjait. A választás lesz a vasárnapi közgyűlés legfontosabb tárgya. A választás iránt igen élénk az érdeklődés. A multakon okulva a Kaszinó tagjai olyan férfiak kezébe akarják adni a Kaszinó vezetését, akiknek személyisége és egyénisége elég garanciát nyújt arra, hogy a Városi Kaszinó szébb feleljen meg hivatásának, mint eddig.

* **A homonnai izr. jótékony nőegylet,** f. hó 20-án tartott rendkívüli közgyűlést a kegyelet és jótékonyág gyakorlásának szentelte. — Nevezetesen: néhai elnökének, **Thoman Dávid** dr.-nének — ki az egyetnek tulajdonképen alapját vetette meg — sikerült mellékelni ünneppélyesen adta át a nyilvánosságának. — Az egylet jelenlegi elnökéhez, **Moskovics Ervin** dr.-hoz, gyűlés-megnyitása után Lengyel Samu egyt. titkár intézett ünnepi beszédet, esetetle a néhai elnökön kívül női értenyit. — Ez ünnepi alkassal egyidejűleg az egylet 12. gyermekét fel is ruházott.

* **Az új kassai szinigazgató.** A kassai szinügyi bizottság, mint kassai levelezőnk írja, ma döntött ama kérdés felé, hogy kié legyen az új kassai színház? Összesen 3 direktor pályázott, akik közül azonban **Somogyi Károly** szöbe sem jöhetett, mert ő az előirt feltételek módosítását kívánta. Így tehát **Makó** és **Szendrey** pályázata fölött döntött a bizottság még pedig akként, hogy **Szendrey 22 szavazattal 4 ellenében megkapta a kassai színházat.**

* **Felolvasás.** A sárospataki polgári kaszinó, a közérdekl. ismeretek terjesztése és népszerűsítése céljából f. hó 27-én vasárnap d. u. 8 órakor a város-haza nagytermében felolvasást rendez, melynek tárgyai: 1. Megnyitó. 2. Köte le. 3. A megöröl. (kisérletekkel és bemutatásokkal).

* **Helyreigazítás.** A sátoralja-ujhelyi állami elemi iskolában című hírnkben tendenciózus és személyi érdekeket rejtgető információ folytán arról értesítették lapunkat, hogy az állami elemi

iskolában az eredetileg megállapított órárend ellenére a felekezeti hittani órára önkényes és jogtalan intézkedés folytán csak heti két órában lesz előadva. A helytelen információ értelmében közzétett hír helyreigazításul az elemi iskola igazgatóságától nyert felvilágosítás alapján kijelentjük, hogy az állami iskola órárendjében az egyes osztályok részére hetenként két hittani órát határoztak meg, mint a mennyit eredetileg a miniszteri tanterv is kijelölt. Sajnosan nem konstatálunk a szerzett felvilágosítás után, hogy vannak emberek, akik egy szerkesztőség jóhiszeműségével és bizalmával visszaélnek. Pedig jól meg kellene gondolnia az illető tudósítónak, hogy a sajtónak, mint a közvélemény képviselőjének-lelkészentebb kötelessége a komoly és biztos értesülés után lesűrődő véleménynyilvánítás és közvélemény irányítás. Ne tessék gátolni ezen szent kötelesség gyakorlásában a tisztességes sajtót.

* **Nagy gyárégés Kassán.** A légszszgyárral szemben a régi polgári lóvó-de telken épült *Hungária* gyertyagyár — mint tudósítók írja — f. é. november 21-én éjél 11 órakor eddig ismeretlen okokból kigyuladt és a gépház kivételével teljesen porrá égett. A tűz mint — később kiderült — gyújtogatás eredménye s nem lehetetlen, hogy valamelyik munkás bosszújának az eredménye, mert az utóbbi napokban többször elboacsították. A kár 25000 ft-ra tehető azonban az épület biztosítva volt s így az meg is térül.

* **Felolvasó estélyt** rendezett az *Iparosok Önképző Egyesülete* f. é. november 20-án vasárnapon a *Frisz*-féle étteremben. A terem zsúfolásig megtelt közönséggel. Különösen hölgyek érdeklődnek a felolvasó estélyek iránt. Az egylet ezen estély rendezésével ismételtlen fényes bizonyítékát szolgáltatva annak, mennyire megfelel azon nemes hivatásnak, melyet programjában magának kiűzött. A felolvasások sorozatát dr. *Rosenberg* Bernát orvos kezette meg. Érdekesen megírt értekezésben beszélt. A tudósvésztló való óvakodásról. — A második szám alatt nagy élvezettel hallgatták a kis *Werner Sári* cimbalomjátékát. Különösen szípen játszotta *Bihari* *Kesergő*-jét. Utána *Biro* Pál lapunk felelős szerkesztője olvasta fel a *Kádár Eszter* meg a *Maris Panna* című saját személyes elbeszélését. Végül *Ignáth József* lépett a pódiumra és nagy tetszés mellett szavalt a *»Szerelem a nőket«* című francia monologot. A felolvasó estélyek sorozatát az egylet folytatja és gyakran fogja a közönséget a vasárnapra hasonló kellemes estékben részesíteni. Legközelebb dr. *Kossuth* János lapunk főszerkesztője is felolvasást tart az *Iparosok Önképző Egyesülete* által f. é. november hó végére tervezett felolvasó estélyen.

* **Tűz. Gálszecsőlör** írja levelezőnk, hogy a városban f. é. november hó 20-án nagy tűzvész pusztított. A Lopuchowszky-féle csűr esti 6 órakor kigyuladt, a terjedő tűz a Halastón is elhamvasztott 4 házat.

* **Az Iparosok Önképző Egyesülete** régi helyiségéből mai napon új helyiségbe költözött át. A egylet új otthona a kerületi betegsegélyező pénztár előbbi helyiségében lesz. A helyiségekbe villanyvilágítást vezetnek be.

A Városi Kaszinó tisztújításáról.

Tisztelt Szerkesztő úr!

A Városi Kaszinó küszöbön lévő tisztújító közgyűlésére vonatkozó megjelzőseimre kérek helyet becses lapjában:

Tudtommal a Kaszinó és más ífjú célú erkölcsi egyesületek a választást megelőzőleg a régi választmány, vagy a tagok kebeléből jelölő bizottságot szoktak küldeni, még pedig rendszeren oly elemekből összeállítva, kik hivatva legyenek hígadt bíralattal és legjobban meggyőződésük szerint oly tagokat tisztviselőkkül és a választmány tagjaul ajánlani, kik nézetük szerint eme megítéselő állásra rászolgáltak és a Kaszinó érdekeit legalább erköl-

csileg előmozdítani képesek. Az eddigi intézkedésekből azonban kitűnik, hogy az általános szokásról teljesen eltérőleg ily jelölő bizottság egyáltalán nem is szerveztett.

A közgyűlési meghívó és ugynevezett hivatalos listában összeállított, részben hiányos névsor ellen nekem semmi, vagy legalább is lényegtelen, vagy csak nagyon csekély kifogásom lehet, de annál inkább helytelenítem magam és társaim nevében a formát, a jelölés módját és azon körülményt, hogy e ténykedésben a tagok, főleg a választmány de alig 1-2 kivétellel még a tisztviselők is mellőztettek, és mégis »hivatalos formában« hajtattak végre az előleges szervezkedésre szükséges akció. A választmány lemondása a rendkívüli közgyűlésnek fog bejelenteni, tehát a még működésre hivatott választmány mellőzése nem is szabályos, erre különben a közgyűlés napirendje előtt még visszatérünk. Ne csodáljuk tehát ha az ily mederben kifejtett akcióit reakció követi, már pedig ha ez egy serdülő, ujja ébredt egyesület belsejébe furakodik, semmi esetre sem válhat hasznára társas körünknek. A Városi Kaszinó csak nagyon kis ideje, hogy a tömeges látogatás, illetve pártolás következtében hosszú álmából ébredni kezd, városunk társadalmában kétségtelenül előkelő pozíció foglal el. Rövid idő alatt virágzásnak indult, ne igyekezzünk tehát fejlődését megatlaszni. Öntözzük a virágot, mert különben hervadnak indul.

Ez az önhatalmu eljárás egyenetlenségét, szakadást vonhat maga után, akkor a mikor egyöntetűsége, tömörülése van szükség. Aki imígyen intéz kedett fényes bizonyítékát adta szervezői képességének. Egy társas kört mellőzésekkel sérteni igen, de összetartani nem lehet. Azt hitük, hogy a választások vita nélkül egyhangulag fognak végre menni, de a történet ferde intézkedések következtében ez valószínűtlennek látszik. De legalább egy kis élet pezsgés lesz a különben már teljesen csendesnek, unalmasnak megszokott Városi Kaszinó közgyűlésein. Értesüléseim szerint 4-5 féle csoport is van alakulóban, melyek mindegyike más-más elemet kíván beszeríteni. A szokott egyhanguság utáni jólesik egy kis izgalom és ezt tényleg hivatalos prókatorunknak köszönhetjük, de különösképpen találjuk az illetékelen beavatkozás általa választott sajtószerzői módját, a miért is megjegyeztem fentebb, hogy e teljesen privát akciónak »hivatalos forma« adatott; ugyanígy: a tagoknak a közgyűlési meghívóval egyidejűleg a Városi Kaszinó szolgálja — aki okvetlenül hivatalos közeg — egy zöld cédulát is kézbesített, de a régi választmány és a tisztviselőkről arról aligha voltak előzőleg informálva. Jelölő-bizottság mindeddig szintén nem létezik. Ki hatalmazta fel erre az intézkedést, ki nyomatta a szavazó-lapokat? A választmány nem. Ezek után kiváncsisággal várjuk a vasárnapi közgyűlést, hol remélhetőleg még szó lesz a zöld cédulákról!

Midőn köszönetet mondom t. Szerkesztő úrnak hogy soraimat közölni mellezőltatt, vagyok kiváló tisztelettel

késztesés híve:

— K. —

a Városi Kaszinó tagja többség nevében

A hitszónoki kérdésről.

I.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Becsés lapja utolsó számában »Egy komoly szó Sátoralja-Ujhely város izraelitáihoz« cím alatt megjelent cikket számosan olyképp fogták föl, mintha abban a nyilvánosság előtt a helybeli statusquo izr. anyahitközség jelenlegi rabbija ellen is foglaltatnék azon vád, hogy a hazai nyelvet ő sem bírja szöben és írásban. Tekintettel a nyilvánosságra és az igazságra nem kívánok emnek a feltevésnek kevésbé tájékozottak előtt tért engedni s azért becses engedelmevel legyen szabad

konstatálnom, hogy jelenlegi t. rabbink a magyar nyelvet bír nem bírja hitszónoklatokhoz szükséges tökéletességgel, de köztudomás szerint beszélt és ír magyarul és nyelvünket mindenestre bírja oly mértékben, hogy törvényeinket megértse, felfogja és azokat tiszteletben tartsa. Általános műveltsége és hazafai érzelmei ellen hajszányi kifogást sem lehet tenni és a mennyiben egy modern magyar hitszónok szükségessége tényleg fennforogna, annak ő nem oka, mert ő nem pályázott »magyar hitszónok« állásra. Nem előlem e téren vitába bocsátkozni, sőt ellenkezőleg az ügy érdekében bátor leszek még becsés lapja hasábjait kellő időben igénybe venni.

Most még csak annyit jegyezlek meg, hogy jelenlegi t. rabbink megválasztásakor éppen a hitközség azon részének is nyerte meg tetszését, a mely most a hitszónok alkalmazását sürgeti.

A t. cikkíró ki a hitközség viszonyainak eléggé tájékozottan látszik, ezt bizonyára szintén jól tudja és így bizonyára távol volt tőle az az intenció, melyet némelyek tárgyilagos cikkében feltalálhatni vétek.

Sátoralja-Ujhely, 1898. nov. 22-én,

Tisztelettel:

IV. —

II.

(=) Nagy örömünkre szolgál, hogy lapunk 4. számában megjelent *Egy komoly szó Sátoralja-Ujhely város izraelitáihoz* című cikkünk nem hangzott el minden hatás nélkül, mint szó a pusztában, hanem lelkes férfiakra talált, kik velünk együtt megértették az idők intő szözatát. Örömmel konstatáljuk, hogy kifejtett nézetünk nemcsak városunk, hanem — reméljük — vidékünk műveltszósága kebelében is viszhangozteltettek és ha — mint ezt a fentközlött nyilatkozat is bizonyítja — némely félreértésekre is szözálltattak okot, azt az egyet senki sem vonta kétségbe, hogy végre-valahára meg kell szöntetnünk azt az anomáliát, hogy vidékünk legtekintélyesebb, legnagyobb izr. hitközségének nincsen magyar hitszónoka.

A fentemlített, sine ira et studio megírt cikkünkben egy írva szóval sem említettük (hisz személyeket nem is említettünk!), hogy a sátoralja-ujhelyi statusquo izr. anyahitközség nagy tudományú ősz főrabija »nem bírja a magyar nyelvet oly mértékben, hogy törvényeinket megértse, felfogja és azokat tiszteletben tartsa«. Mi szantszándékkal hangszölyoztuk, hogy Zemplén-vármegyében legnagyobbrészt oly zsidó papjaink vannak, kik csupán egyoldalú tudományval bírnak s ezt is idegen nyelven gyakorolják; tehát eszünk ágában sem volt azt állítani, hogy az ősszes vármegyei rabbik nem értik a hazai nyelvet. De elszomorító ténykép hangoztattuk, hogy Zemplén-vármegyében egyetlen egy modern szakképzettségű bíró rabbi sincs, ki Isten ígétét magyar nyelven hirdetné! S a t. nyilatkozó ur is koneyadja, hogy a szöben levő főrabija ur nem bírja a magyar nyelvet a »hitszónoklatokhoz szükséges tökéletességgel«.

Mi ősszinte felszölalásunk vívmányának tekintjük, hogy — mint biztos forrásból tudjuk — a sátoralja-ujhelyi statusquo izr. anyahitközség t. iskolaszéke *Rosenberg* Bernát dr. elnök indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a tanuló ifjúszó vallásoktatásának szöladább alapra való fektetése céljából felkéri a hitk. előjárókat, tegyen lépéseket az iránt, hogy a hitközség már a jövő iskolai évre magyar hitszónokot alkalmazhasson.

Mi szivesen vállalkozunk a megkezdett út további egyengetésére is, mert — és ezt a mult híten lapunkban világosan kifejtettük — a magyar zsidó hitszónok alkalmazását égető szükségnek tartjuk.

KÖZGAZDASÁG.

A rekonstrukció akadályai.

(x y.) Ez a téma napjainkban időszerűbb, sem mint azt az ujjateleptések rohamos előhaladásának felületes szem-

lélei gondolhatnak. Idáig ugyanis azok telepítettek, akik vagy tőkével, vagy nem túl magas kamatu hitellel rendelkeztek. Most azonban az újratelepítés sikerein, a kis telepítők egész tömege buzdul, azaz hogy buzdulna fel, ha rohamosan dráguló anyag és munkabér a telepítési kedvet le nem lohasztaná.

Ami azonban még inkább hátráltatja a kisgazdákat, sőt a nagyobbakat is az a karó drágasága, hogy ne mondjuk abszolút hiánya.

A közeli erdőségek karonak való anyagkészlete kimerült, a távolabb fekvő erdők a részbeni kihasználását pedig akadályozzák a szállítási mizériák. Egy évvel ezelőtt még 1000 darab használható karót 18—20 forintjával vásárolhattunk, ma ugyanaz nem kapható 30 forint sem.

Nem lehet feladatunk a bajok orvoslására panaszát ajánlani, de kötelességünk rá mutatni ezen igen nagy harderejű tényekre. Darányi Ignác földmívelési miniszter ígéretét bírnak ugyan a nehézségek elhárítására nézve s nem is kételkedünk a miniszter jó akaratában, de a segélynyújtás tempóját gyorsítani óhajtanók, mert ha a tavasz, a mai igen nagy bajok kezdette ér bennünket, az újratelepítés folyamatában káros zavarok fognak beállani.

Míg a módosabb osztály támogatását fontos közigazgatási tekintetek indokolták, addig a kis telepítők istápolása első rendű társadalmi feladat. Mert az a sok apró existencia, amelyek a rekonstruálandó kisebb szőlők hivatva megátmasztani, minden áron megmentendő, különben egy osztálylial több lesz, amelyek a pauperismus posvá nyába süljed, ahonnt nincs menekvés s amely a társadalom kóranyagának a válságos boszorkány konyhája. E tekintetben már is sajnos következtetések vonhatók le, amelyekkel lapunk egyik közeli számában óhajtunk foglalkozni.

Piaci árak.

Az 1898. évi november hó 22-én tartott heti vásárról.

Buza . . . 9.40	— 9.20	Faszén . . . 3.00	— 2.40
Rozs . . . 7.40	— 7.20	Kőszén (három) . . . 1.00	
Árpa . . . 6.80	— 6.00	Marhabús 0.52	— 0.48
Zab . . . 5.50	— 5.30	Zsír . . . 80.00	— 76.00
Tengeri . . . 5.00	— 4.80	Só . . . 12.00	— 11.00
Széná . . . 2.60	— 1.50	Közönséges . . .	
Szalma . . . 1.00	— 0.90	bor 22.00	— 24.00
Bab . . . 7.50	— 6.00	Szesz 56.00	— 57.00
Borsó . . . 18.00	— 16.00	Tüzifa 12.00	— 11.00

APRÓ REGÉNYEK.

Egy kis idill.

Irta: *Holló Márton.* 5

IV.

Valami homályos, aggodó sejtés megérezte rögtön Etelkával a csapást, mikor a postáslegénytől a levelet átvette. Döbögő szívvel, öntudatlanul ment föl a verandára s ott az asztalán gépiesen lebozsátkezelt egy karosszékre.

Aztán kivette a nyitott borítékból a levelet s rávetve pillantását, egyszerre magába fogadta a lesújtó sorokat, amelyek már kirajzolódtak vörös lelki látásának a fehér vetítő lapján. Csak a végső pillanatig bizó szív utolsó reményeséget tartotta benne eddig is az erőt és óvta meg a lerokkadás szenvedésétől. De mikor a kedves név az ismeretlen leányvaló határozott nyomatásában, ott égette a szemét, kegyetlen fájdalom hasított bele a lelkébe, lázas borzalom futott végig rajta s egész lényét valami félelmes, ijesztő, halálos sejtélem rémítette. Tompa bánatba hanyatlott le a feje az asztalon levő kárhozatos levdre.

Az édes anyja élénk, hívogató kiáltása hangzott ki ekkor a konyha felől.

— Etelka, gyere mára?

A makacs némaságra végre előjött a szerető anyja s meglátva az asztalra hanyatlott leányt, aggodva sietett hozzá és ijedten emelte föl az édes fejét. Akkor már könnyek szivarogtak végig Etelka arcán.

— Mi lelt, drága szívem, szőlj!

Nem bírt Etelka egy hangot sem kimondani.

— De az istenért beszélj, az édes anyádnak beszélj, jó kis lányom.

Etelka csak sirt s alcltan simult az anyjához. Az asszony végre meglátta a levelet a karja alatt. Elővette, elolvasta.

Aztán minden szeretetével szorosban magához oltelte szegény leánykáját és csókolta, törülgette esőndesen a könynyeket . . .

— Vége. —

A szerkesztőség üzenete:

B. E. Lapunk zártakor kaptuk Budapestről az ujonczosi költségekre vonatkozó miniszteri határozatot. Ez csak a központi járársra vonatkozik, de ráillik az önkékre is. Az akta még elintézetlen.

E. N. Budapest. Főszerkesztőnk állandóan (x. y.) jel alatt írja cikkeit. Felelős szerkesztőnk rendszeres név nélkül ír. Azonban néha kivételesen (b. p.) vagy pedig B. jel alatt ír. A vonat alatt természetesen a teljes nevet kiírja. Esetleg álnévet használhat is és pedig Péter Pál álnévet. Munkatársaink saját akaratuk szerint választják meg jelölő betűiket vagy kiírják a teljes nevet.

A. P. Bálzsám. Most . . . teljesen fölösleges az utóbbi közölt nyilatkozatot közzétenni, miután lapunkban ugyanezen értelemben P. J. úrnak már elégtételt adtunk.

Miklós Ilon Kolozsvár. Elkésvé bár, de így is nagy örömmel vettem gratulációját. A nyári ezüst koszorúhoz Nagy-Váradra küldtem soraimat, csodálom, hogy meg nem kapta. Levél meggy.

A. A. Tarcal. Lapunk igen széles körben van már is elterjedve. Az előfizetők száma különösen most növekszik napról napra erősen. Ugy látjuk a Hegyalja legszebbben érdeklődik és ennek különösen örövendünk.

Kiadó: LANDESMANN MIKSA.

Hirdetések.

Dr. Schön házában a Roth-féle üzleti helyiség, lakással és rak-tárakkal 1899. ápril 24-ikétől bérbeadó.

3—3 33.

Bérbeadó birtok.

A **bárá Vécsey Sándor** úr tulajdonát képező, Zemplénmegyében a **Bodrogközben Bodrog-Szerdahely**, Kis-Kövesd és Luka községek határában fekvő mintegy 5400 magyar (1200 öles) holdnyi ingatlanok lakóház és gazdasági épületekkel felszerelve, 1900 évi április 24-étől kezdődőleg hosszabb időre haszonbérbe kiadó.

Az ingatlanok egymáshoz közelfekvő két birtoktestben tetemes részt búza termő szántóföldből állanak. A bodrog-szerdahelyi birtoktest kiterjedése mintegy 3000, a lukai 2400 hold, esetleg elkülönítetten is kiadandók.

Mindkét birtoktestnek vasuti állomása, mely jövő évben rakodó állomássá lesz készítve: **Bodrog-Szerdahely.**

Feltételek iránt értekezhetni **Ambrózy Nándor** ügyvéddel Sátoralja-Ujhelyben. Ügynökök, közvetítők kizárva. 2—3 35.

Árlejtési hirdetmény.

Sátoralja-Ujhelyben **Wächter Gyula csődtömegéhez** tartozó s 355 frt 88 kr. értékben felvett **porcelán áruk** ajánlati verseny útján fognak eladatni. Fölvívatnak venni szándékozók, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a becsár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva f. év **november hó 27.** napjának déli 12 órájáig alulirotnál nyujtsák be.

A vételár az ajánlat elfogadásának értesítésétől számított 3 nap alatt a bánatpénz elvesztésének terhe mellett fizetendő.

Az ajánlatok el- vagy elnem fogadása iránt a csődválasztmány határoz.

Az áruk alulirott Kazinczy-utcai lakásán minden nap déli 12 órától 1-ig megtekinthetők, honnét azok az ajánlat elfogadásától számított 3 nap alatt vevő által elszállítandók.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben. 1898. november 22.-én.

Dr. Thuránszky Zoltán,

1—1 37.

csődtömeg gondnok.

260. sz.

Sátoralja-Ujhely város előljáróságától.

jk. 98.

HIRDETMEY.

Sátoralja-Ujhely város tulajdonát képező **országos vásárok helypénzszedési joga**, a jövő 1899. évi január 1-étől kezdődő három évre bérbe adandó lévén, e végből a nyilvános árverés megtartásának határidejéül folyó 1898. évi december 5-ik napjának délutáni 3 órája a városháza kis tanácstermébe ezennel kitűzetik.

Az évi bér kikialtási ára 1900 frt. Óvadék az árverésen elért bérösszeg fele.

A részletes feltételek az előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sátoralja-Ujhely, 1898. évi november 19-én.

Pataky Miklós,

városi főjegyző.

Ujfalussy Endre,

a város főbírája

1—1 38.

Ház és földhitel 4 1/2 %-ra

szereztetik tetszés szerinti időre. Földhitel 500 frttól kezdve felfelé. Terhek convertáltatnak. **Részvények, értékpapírok és bankképes váltókra** kölcsönt szerzek.

Irodámban több **kávéház** és **vendéglő** eladás végett bejelentetett, vevők kerestetnek. **Házkölcsön** és **építkezési irodá-hoz társ** kerestetik (nőtlen) 2—3000 frttal. Közvetítő ügynök honoráltatik. Válaszra 20 kr levélbélyegben kéretik.

Pollák J. ügynöksége

Budapesten, VIII., Nap-utca 6.

1—6 36.